

Plutark: Om Alexanders verdensrige

Den græske forfatter og filosof, Plutark (ca. 45-120 e.Kr.) skrev en række værker historiske, moralske og filosofiske emner. Bl.a. forfattede han et skrift, der fik titlen 'Om Alexanders lykke eller dyd', hvori det bl.a. lyder:

5

Alexander grundlagde mere end halvfjerds byer blandt barbariske stammer og oversåede hele Asien med græske embedsmænd og overvandt derved deres uciviliserede og dyriske levevis. Skønt kun få af os læser Platons *Love*, har hundredtusinder gjort brug af Alexanders love og fortsætter med at gøre det. De, som blev besejret af Alexander, er lykkeligere end dem, der undslap ham; for disse havde ingen til at gøre ende på deres elendige tilværelse, mens sejrherren tvang de andre til at leve et lykkeligt liv. [...]

10

Således ville Alexanders nye undersåtter ikke være blevet civiliserede, hvis de ikke var blevet besejret. [...] Ved grundlæggelsen af byer på disse steder blev barbariet udryddet, og det ringere element, som kom i berøring med det bedre, blev forandret under dets indflydelse. Hvis filosoffer derfor sætter deres største stolthed i at civilisere og gøre de stædige og uopdragne sider af menneskets karakter modtagelige, og hvis Alexander har vist sig at have forandret de vilde naturer hos utallige stammer, er det med god grund, at han bør betragtes som en meget stor filosof. [...]

15

Alexander ønskede at underlægge alle på jorden uén fornuftens lov og én styreform og gøre alle mennesker til ét folk, og til med dette formål for øje rettede han sig selv. Og hvis den guddom, der sendte Alexanders sjæl ned i vores verden, ikke hurtigt havde kaldt ham tilbage, ville én lov have styret hele menneskeheden, og alle ville have set hen til én retfærdighedens regel som til en fælles lyskilde. Men som det er nu, er den del af verden, som ikke har set Alexander, forblevet uden sollys.

20

25

De Alex. fort. 5, 8 (*Moralia* 328E-329A, 330D). Efter F. C. Babbitt: *Plutarch's Moralia*, vol. 4, Cambridge, Mass. (1962)